

RAÓ 37

GREEM OFICINES DE GESTIÓ DE PROXIMITAT PER ATENDRE ELS VEÏNS EN PROCESSOS URBANÍSTICS COMPLEXOS

De vegades, els ajuntaments han d'afrontar reptes de gestió costosos i de gran complexitat. Un bon exemple ha estat l'obsolescència de barris sencers d'habitatges que s'han trobat en situacions molt precàries. En altres eixos i raons hem vist actuacions emblemàtiques de l'Institut com les de Salipota a Súria o Sant Roc a Badalona, però en aquesta raó volem fer una atenció especial al model de gestió d'aquestes actuacions.

Remodelacions Urbanes, SA (REURSA) va néixer el juliol del 2006. Va ser fruit d'una reflexió en el si de l'Institut Català del Sòl que va valorar la necessitat de constituir una societat anònima filial per atendre la tasca important i creixent de remodelació de grups d'habitatges que requereixen ser substituïts. L'arquitecte de l'Institut, Pere Serra, havia estat director del Programa de remodelació de barris de l'Institut del 1992 al 2006 i seria el primer conseller delegat de REURSA. La seva figura donaria continuïtat a iniciatives que s'havien desenvolupat des del 1992 a través d'oficines i de contractes d'assistència tècnica, i també arran de la reflexió de la necessitat d'actuar en algunes de les àrees urbanes obsoletes acollides a la nova Llei de barris, en les quals el problema de l'habitatge a substituir apareix com un escull clau.

L'any 1992 es crea l'Oficina de Gestió de Remodelació dels Habitatges del Governador, a Barcelona, per fer la substitució de la totalitat dels habitatges d'aquell barri a través d'un conveni signat entre la Generalitat de Catalunya, l'Ajuntament de Barcelona i el Ministeri d'Obres Públiques del moment. El 1995 s'hi suma Via Trajana, a cavall entre Barcelona i Sant Adrià, i el Polvorí, a Barcelona, i s'ubica en un local de l'INCASÒL al carrer d'Almansa. S'hi afegixen, el 2000, Sant Roc, a Badalona, i el sud-oest del Besòs, a Barcelona. Al llarg del 2002 s'hi suma la remodelació de Creu Roja-Vallparada, de l'Hospitalet de Llobregat, i el 2005 alguna actuació al Carmel, a Barcelona. L'Oficina Central es trasllada al carrer de

Robert Robert i s'estableixen oficines d'atenció a Sant Roc, el Besòs i el Polvorí. En perspectiva, s'hi apunten noves actuacions: Colònia Castells, a Barcelona, Santa Coloma de Gramenet, Manlleu i Badalona. Davant d'aquesta situació i la perspectiva d'anar incorporant nous projectes, es valora la necessitat de constituir una societat anònima que garanteixi l'estabilitat en el temps d'aquest recurs.

Vista aèria del conjunt de les Cases del Governador. Verдум, Nou Barris, Barcelona

Així, el Consell d'Administració de l'INCASÒL acorda la constitució de REURSA el 10 d'octubre del 2005 i el Govern de la Generalitat l'aprova l'11 de juliol del 2006, com a societat mercantil de caràcter anònim, amb durada indefinida. El capital social de la nova societat està subscrit i desemborsat completament per l'INCASÒL. D'aquesta manera neix REURSA, com a gestor de transformació de sòl urbà habitat.

L'objecte social de REURSA és, d'acord amb els seus estatuts, la gestió d'actuacions urbanístiques en sòl urbà consistents en la remodelació de barris o àrees que comporten la necessitat de substituir edificis d'habitatges i mantenir la població afectada, la gestió de plans i programes d'actuació la finalitat dels quals sigui la remodelació o la renovació urbana i, en general, l'execució d'activitats urbanístiques, l'estudi i la difusió de noves tècniques d'intervenció en nuclis urbans per facilitar-ne la remodelació o rehabilitació i, per últim, la formació d'especialistes en gestió urbanística.

Un bon exemple és la tasca realitzada al barri de les Cases del Governador de Barcelona. Es va edificar als anys cinquanta per traslladar-hi els barraquistes de la Diagonal i amagar aquesta realitat davant els visitants del Congrés Eucarístic. Eren 906 habitatges de prop de 20 m² repartits en 46 blocs, amb lavabos i safarejos compartits i construïts amb materials d'ínfima qualitat. Aquest barri que, en principi, havia de ser provisional, va arribar a acollir 5.500 habitants durant quaranta anys. La Generalitat, a través de l'INCASÒL, l'Estat i l'Ajuntament van acordar construir 633 habitatges nous en un procés de més de vint anys i fer-ho sense que els veïns haguessin d'abandonar el barri. Per aconseguir-ho, l'INCASÒL va obrir-hi, al mateix barri, una oficina estable amb treballadors de la casa per gestionar i ordenar el procés, oferir ajuts i suport constant als veïns i resoldre tots els possibles conflictes.

Antics edificis del barri del Governador

Estat actual del barri del Governador